

szombaton délelőtt

Egyes szám ára

10

fillér

ZEMPLÉN

POLITIKAI LAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vármegyeháza
Telefon: 100.

Egyes szám ára

10

fillér

Heti szemle

Halottak napján

1. Ezen a ködös novemberi napon néhány pillanatra megtorpan az élet. A legduhajabb és az erejét ficánkolóan érző fiatal is meghökken, amikor elmegy a temető mellett, vagy amikor látja azoknak a némává vált ezreknek hosszú sorát, akik virággal a kezükben mennek a halottak birodalmába és a sírokon meggyújtják az emlékezés mécsesét.

Ilyenkor szinte mellbevágja a gondolkodni tudó embert az a végesség, az a szűkreszabott határ, amely kijelöli ezen a földön való tartózkodásunk idejét. A régen eltávozott kedves halottért újra elsírt könny, az özvegy és árva felcsukló, de már elhalkult zokogása megmarkolja annak a lelkét is, aki csak a jelennek él, felejté a múltat és a jövőben azt szereti látni, ami a legkellemesebb számára. A novemberi köd ránehezedik mindenre és a temetők suttogó csendje felidéz a titokzatos jövőt, amit földi halandó nem kutathat ki, bár mindennél világosabban tudja, hogy számára is utjának vége idetorkollik.

Sokszor járunk a temetőbe, nem egyszer eszünkbe jutnak eltávozott kedveseink, hányszor idézgetjük országunk nagyjainak nevét és dicső tetteit, de csak november elsején döbbenünk arra a rideg valóságra, hogy a legszebb álmok, a legalaposabban kiagyalt tervek, mind-mind semmivé válnak, ha az ember megérkezik abba a csendessé vált, szomorú környezetbe, amelyben csak holt betűk, korhadó fejfák és az őszi szélben bánatosan hajladozó fűzfák siratják azokat, akik életük derűs napjaiban nem gondoltak az okvetlen elkövetkező alkonyatra.

Halottak napjának borongós hangulata, lidércfényre emlékeztető mécseseinek bátoratlan lobo-gása, a nyirkos őszi szél mindenén átható borzongató ereje rázza fel a mi lelkünket is és döbbenésre rá arra a valóságra, amiben valamennyien élünk, de öntudatunk nem fogja fel jelentőségét.

Halottak napján a megtorpanó élet sirhant alá rejtett jelenléte kiabál felénk olyan erővel, aminek a legerősebb sem tud ellentálni. Vigyük magunkkal ezt a hangulatot az éltebe és ne csak az elköltözött derűs napjai emlékeztessenek bennünket a multra, hanem merítsünk okulást azok életéből, akiket annyiszor emlegetünk, de tetteiket nem utánozzuk. A halottak napjának nagy jelentősége van és az egyház azért ünnepelteti meg különös komor pompával ezt a napot, mert állandó felkiáltójelként szeretné Krisztus követőinek szemé elé állítani azt az ellentétet, ami verejtékező napjaink hiába-valósága és a valóság között található.

Aranykalászos zempléni kisgazdák avató ünnepe

Dr. Fáy István főispán beszéde a magyar gazda feladatairól és a magyar sorsközösségről

A sárospataki téli gazdasági iskolában vasárnap aranykalászos gazdákat avattak. A nagyjelentőségű és ünnepélyes keretek között lezajló avató ünnepségen 22 zempléni gazda ifjút bocsátott útjára az iskola, hogy mint az első zempléni megyei aranykalászos gazdák tudásukkal példát adó tanító mesterei legyenek a földet művelő népek.

Az aranykalászos gazdák avatásán Varga Géza tanulmányi fel-

ügyelő, miniszteri vizsgabiztos is megjelent és részt vett azon vitéz Füzesséry Sándor főszolgabíró és Kostenszky László főjegyzővel az élén Sárospatak vezető és gazdaságszolgabírója számos tagja, de különös jelentőséget adott a szép ünnepségnek az, hogy dr. Fáy István főispán is jelen volt és mély benyomást keltő beszédet intézett a vármegye mezőgazdaságának életében nagy szerepre hivatott aranykalászosokhoz.

A magyar gazda kötelességei

Nem elég ma már a gazdának — mondotta többek között Fáy István főispán — szakismeretek hiányában, csak a régi nyomokat követve turni a földet, hanem tanulva és kutatva hasznos ismeretek birtokában lépésről lépésre haladva jobbra és tökéletesebbre kell törekedni. A magyar föld kibányászhatatlan kincsrejtő, ezeket az értékeket kell napvilágra hozni és értékesíteni a legszentebb és legőrokebb magyar kötelességet ellátó, a magyar földet művelőnek.

Kegyelttel szólott a főispán Darányi Kálmán volt földművelésügyi miniszterről, aki mint miniszterelnök is mindent elkövetett, hogy a magyar földművelésügyi színvonalának emelésében a nemzeti jólét biztosítását és a szebb jövőnk munkálását látta. Ezért hívták életre a nemcsak kulturális, de gazdasági gócpontot képező Sárospatakon is a téli gazdasági iskolát, amely ma kellő szakutadást és ismeretet elsajátító 22 zempléni gazda ifjút bocsát útjára.

Az egész világ ujjászületőben van — folytatta a főispán — és ebben az átalakulásban a magyar földművelésre nagy feladat vár. A magyar őstermelés fundamentumát mindig az a gazda képezte, amelyik ezer esztendőn át védte vérével és verejtékével az ősi rögöt. Ha mi a ránk következő világversenyben meg akarjuk a helyünket állani, elsősorban tanulunk kell megpedig nemcsak másoktól, hanem önmagunktól is. De félre kell tennünk elsősorban a magyar ember maradiságát és minőségileg sokkal jobbat, mennyiségileg pedig sokkal többet kell termelnünk. És ennek a jobbat és többet termelésnek nem csak a szorosán vett földművelésben, hanem az állattenyésztésben és gyümölcsstermelésben is meg kell mutatkoznia.

Sorsközösség és összefogás

Az a munka — szólott tovább a főispán — amit ti aranykalászos gazdaiifjak itt két esztendei fárads-

sággal végeztetek nem szabad, hogy gyümölcs nélkül maradjon. Ma mindnyájatoknak apostoloknak kell lennetek. Tudjátok meg, hogy sorsközösségben élünk ma itt ezen a földön, ahol egymástól kell tanulnunk és egymást kell tanítanunk. A ti feladatotok az, hogy azt a tudást, amit itten szereztetek, a magyar falu számára elvigyétek és ott közkinccsé tegyétek. Az egyik ifju köztetek említette, hogy úgy éltetek együtt ebben az iskolában, mint a testvérek. Arra kérélek benneteket, hogy ezt a testvéri érzést mindig tartsátok meg, hordozzátok a szívetekben, de ültesétek el mások szívébe is, a magyar községekbe és azok lakóinak lelkébe is. A mai súlyos helyzetben — szólott emelt hangon dr. Fáy István főispán — akkor fogja csak ez a nemzet helyét megállni, akkor fogja csak célját megvalósítani, ha nem lesznek közötté válaszfalak, nem lesznek pártok és az erőket szétforgácsoló törekvések, egyéni akciók, hanem minden magyar a másikkal testvért, igazi magyar testvért lát és testvéri összefogással igyekszik ennek az országnak érdekeit szolgálni és jövőjét biztosítani.

Nagy elismeréssel nyilatkozott ezután a főispán a tanári kar eredményes munkájáról és külön kiemelte Farkas Elemér igazgató érdemét és az ifjuság dicséretre méltó munkáját, amelyet a bemutatott gazdagülés bizonyított legjobban.

Farkas Elemér igazgató számolt ezután be a termelési verseny eredményéről és kiosztotta a dr. Fáy István főispán, Bornemisza Miklós alispán és mások által adományozott értékes jutalmakat.

Az aranykalászos gazdák avató-ünnepélye a versenykiállítás megnyitásával, majd közebeddel ért véget.

A gyertyák pislogó fénye, a mécsesek imbolygó félhomálya világosítja meg előttünk azt az utat, amelyet a temetőben elcsendesült halottak jártak és a rájuk való gondolat tartalmazzon hasznos idomítóokokat arra, hogy leszűrjük a tanulságokat és keresztény emberhez méltó módon morzsolgassuk hátralevő napjainkat. Bármilyen ragyogó és dicsőséges is akármelyikünk élete, mi is épp úgy belemerevedünk a hallgatásba, mint azok, akiket halottak napján meglátogatunk.

Új magyar élet felé

2. Lendületet jelent minden ősz a politikában, mert a politika tavasza az ősz, amely friss reformok áramlatával telíti meg a magyar élet levegőjét és régóta nem teljesült vágyak valóra válását igéri. Ez az

ősz is új élet illatát hozza a politikai szelek szárnyán. Régóta vágyott új magyar életet ígér, amelyben egy nemzetibb, egy szociálisabb, egy zsidóságtól mentes nemzeti munkaállam érik valószínűsége. A magyar nemzet minden rétege nagy várakozással tekint az ősz, a tél, a tavasz elé, az új magyar élet elé, amelytől mindenki jobb sorsát reméli. Nehéz európai körülmények között, de az újjáalakulás összes feltételei birtokában reméli a nemzet az új reformok megvalósulását.

A zsidókérdés, nagy jelentősége mellett is csak része lehet azoknak a reformoknak, amelyre a nemzet vágyik. A parlamentarizmus reformja, a földreform, az osztálykülönbségek, a közigazgatás egyszerűsítése, a bürokratizmus teljes leépítése mind-mind olyan magyar sorskérdés, amelyet egy új parlamenttel rövid uton, záros határidőn

belül le kell tárgyalni. A jobboldali politika ezen az őszön megújult erővel indul harcba a magyar nép régi vágyainak teljesítéséért.

Számolni kell még ma is azzal, hogy akad ellentét annak a politikának. Hiszen a liberalizmus csak meggyengült, de még nem dőlt ki a csatasorból, a kapitál, a tőke még mindig bele-belekontárkodik az újszerű politikába, a marxi demokrácia is igyekszik olykor-olykor gáncsot vetni a reformok elé és osztályaink se találta még egymásra úgy, olyan formában, hogy osztálykülönbségekről még ne beszélhetnénk és hogy minden társadalmi osztályunk egyformán vélekedjen arról az új nemzeti irányról, amelynek a célja: gyors reformok, gyors újjáalakulás, mielőbbi megvalósulása a szociális Magyarországnak. Ezt kívánja és meg is valósítja a jobboldali politika.

Már csak Szegál Adolf akadályozza a Hősök tere rendezését

Dr. Váró Indár polgármester gyors iramban viszi a megoldás felé a római katolikus plébánia templomot körülölelő és Sátoraljaujhely legszebb terévé hivatott térség rendezésének ügyét. A művészi kiképzést nyerő és a hősi emlékmű elhelyezésére is szolgáló Széchenyi-tér megszabadult már a város szegényfoltját képező odusortól és sikerült a templom déli oldalán levő házak közül is kettőt megvásárolni.

A legutóbb Schatz Sándortól megvett ház rövidesen szintén csakánnyal kerül és így most már csak a Szegál Adolf üzletháza éktelenkedik a jövőbeli Hősök terén. A város mint a többi háztulajdonossal, úgy Szegál Adolfal is megkísérelte a méltányos egyes-

ség útján az ingallant megváltani, de a Hősök tere megvalósítását egyedül akadályozó háztulajdonos olyan túlzott követeléseket támaszt, hogy a város képtelen a házat megvásárolni. Az egész város érdekében szembehelyezkedő polgár a ház valóságos értékének több mint kétszeres összegét kéri vételárért és így a város kénytelen kisorsítási eljárást indítani, hogy a Hősök tere végre megvalósítható legyen.

A kisorsítási eljárást már folyamatba is tették és remény van rá, hogy sikerül a sürgősséget kimondatni, amikor is még az eljárás befejezése előtt igénybe veheti a város a térrendezést egyedül gátló építményt.

A borfogyasztás csökken — a szeszfogyasztás emelkedik

A Tokajhegyalja megcsappant óborkészlete és a katasztrófális szüret ugrásszerűen emelte a borárakat. A termelői szempontból örvendetes boráremelkedésnek természetesen, de veszedelmes következménye a borfogyasztás csökkenése és ezzel egyidejűleg a pálinkafogyasztás emelkedése.

Felesleges rámutatni a pálinkafogyasztás közegészségügyi szempontból káros voltára, de kézenfekvő, hogy a borfogyasztásról a szesz élvezetére való áttérés hovatovább a szőlőgazdálkodás és bortermelés jövőbeni érdekeit is veszélyezteti és így az idegen borvidékek, de szükség esetén a külföldi borok előtt is rövidesen meg kell nyílnia a Tokajhegyalja zárt terület sorompóinak.

Sátoraljaujhely város fogyasztási adataival bizonyítják a borfogyasztás mérvének csökkenését és a pálinka ivás emelkedését. Az 1940. év első hét hónapjában ugyanis 32.400 pengő borfogyasztási adó folyt be az 1939. év első hét hónapjának 39.500 pengős bevételével szemben. A csökkenés tehát közel 20% os. Ugyanakkor a szeszfogyasztási adóbevétel az 1939. évi első hét hónapi 11.100 pengőjéről az 1940. január—szeptember hónapokban 12.900 pengőre emelkedett — mintegy 15%-kal.

A város háztartásában érzékeny veszteséget jelent az eltolódás, amelyik természetesen hónapról-hónapra jobban érezteti hatását.

Átigazolási eljárás az ujhelyi tűzharcosoknál

Bornemisza Miklós alispán, mint a tűzharcos szövetség sátoraljaujhelyi főszerelőjének elnöke bajtársi felhívásában átigazolási eljárásra hívja fel a szövetség tagjait.

Az átigazolási eljárást és ezzel kapcsolatosan a jelvény cserét

október 31-ig be kell fejezni és így az eljárásnak magukat alávető tűzharcosoknak személyi és katonai okmányaikkal a fenti időpontig kell megjelenniük az iparistületi székházban működő átigazolási bizottság előtt.

Meghosszabbították a vadászati tilalmi időt

A földmivelésügyi miniszter az október 31-én lejárt vadászati tilalmi időt egyelőre november 30-áig bezárólag meghosszabbította. Az elmúlt szigorú télen sok helyen nemcsak a fogoly állomány pusztult el majdnem teljesen, hanem a nyulállomány is nagy kárt szenvedett, ezért a földmivelésügyi miniszter az állomány pótlására tenyészvadakciót vett tervebe. Hazafias kötelességének tesz eleget az, aki a tenyészvadakció céljára élőnyulat felajánl. Anyagilag is jól jár az illető, mert a befogás alkalmával nyulanként 9 pengő vételárrelölget kap. A

költségekre való tekintettel csak olyan területek jöhetnek számításba, ahol legalább 200 darab élőnyul befogása biztosítva van.

Faeladás

A III. ker. Lónyay-utca 8/a. sz. üres telken 14 drb. különböző nagyságu kifagyott és kiszáradt gyümölcs-, illetőleg gazdasági fa eladó. A venni szándékozók Mata János Lónyay-utca 4. sz. alatti lakásán érdeklődjenek, ahol az eladás feltételeit is megtudják. Az eladó fákat ugyancsak Mata János mutatja meg az érdeklődőknek. 1969

Elítélték Gombos Bertalan királyhelmecei ügyvéd rágalmozóját

Gombos Bertalan dr. királyhelmecei ügyvédet 1934-ben Klein dr. ügyvéd Schwartz Farkas és neje Ásványi birtokosok nevében feljelentette és azzal vádolta meg, hogy Gombos Bertalan dr. Schwartz Farkasék birtokára jogtalanul vezetett kényszerigazgatást, azonkívül jogtalanul elvitte terményüket és lefoglalta a termést. Gombos Bertalan dr. a feljelentés ellen jogorvoslattal élt és hosszú eljárás után a csehszlovák bíróság elítélte a feljelentőket hamis vád miatt egyenkint 8 havi börtönbüntetésre.

Az évek óta befejezetlen ügyet a kassai törvényszék hónapokig tartó vizsgálat és előkészítés után most újra tárgyalta. Ezen a tárgyaláson Gombos Bertalan dr. nem jelent meg. A Kászonyi dr. büntető tanács a bizonyítási eljárás lefolytatása után a csehszlovák bíróság ítéletét megváltoztatta. — Schwartz Farkast bűnösnek mondta ki hatóság előtt elkövetett rágalmozásban, mert nem felelt meg a valóságnak, hogy Schwarzék birtokára kényszerigazgatást vezetett be Gombos Bertalan dr. A birtokra csupán zárlatot rendelt el. Azt is megállapította a törvényszék, hogy a feljelentők jogtalanul vádolták meg a királyhelmecei

ügyvédet azzal, hogy bírói végzés nélkül vitte el a termést. Ezért a törvényszék Schwartz Farkast 3 havi fogházra ítélte, de hetven éves korára tekintettel, a büntetés végrehajtását felfüggesztette.

Schwartz Farkasét a törvényszék felmentette a vád és következményei alól, mivel beigazolást nyert, hogy a vádlott aláírta ugyan a Klein dr. ügyvédnek adott meghatalmazást, aki a meghatalmazás alapján a feljelentést Gombos dr. ellen megtette, de nem tudta, hogy milyen célt szolgált a meghatalmazás.

Üzlet áthelyezés

Papír és könyvkereskedésemet 1940. évi november hó 1-től Horthy Miklós-tér 12. sz. alól Horthy Miklós-tér 28. sz. alá (volt mágoicsai Nagy István üzlet-helyiségébe) helyeztem át.

VÉRTESI ZSIGMOND
papír- és könyvkereskedő.

Ember! Ne feledkezzél el az ég madarairól!

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara felhívja a gazdaközönség figyelmét, hogy a madárvédelmi szezon októberben veszi kezdetét. Ahol még nincs, ott kiállítjuk az etetőket és ellátjuk élelemmel. Legjobb sűrű bokrok, vagy örökzöld fák tisztítására állítani. Szedessünk különféle érett magvakat és érett bogycákat: tök, dinnye, saláta, napraforgó és kendermag; bodza, fagyal, ezüstfa, galagonya, vadrózsa stb. bogycái. *Kenyérmorzssával nem szabad etetni!* Az u. n. „madárkalács” olvasztott marhafaggyúból és olajos magvak keverékéből készült hasznos madáreleség!

A kertben, vagy gyümölcsösben kiszögezzük a fészekodvakat. Legcélszerűbb fák, vagy bokrok tisztasain szabadon álló karókra s mégjobb kiselezteztet kazáncsövekre 2—3 méter magasságban erősíteni. Az odu bejárója keletre, vagy délre nézzen, függőlegesen és szilárdan legyen felerősítve. Ha már voltak odvaink, azokat kitisztítjuk. A kóborló cinegék a fészekodvakat hálótanyául fogják használni és így kertünkbe szoknak. Fészekodvakat, etetőket szállít: Első Magyar Fészekodugyár Kárársz, Baranya m. Díjmentés árjegyzékét szívesen megküldi.

Sátoraljaujhely megyei város polgármesterétől.

10518/1940. szám.

Tárgy: Sátoraljaujhely megyei város tulajdonát képező és az Ásványdülőben fekvő 1 trágyarakás árverés útján való értékesítése.

Hirdetmény.

Értesitem a város közönségét, hogy Sátoraljaujhely megyei város tulajdonát képező és az Ásványdülőben levő trágyarakást árverés útján fogom értékesíteni.

A városházán (I. emelet 6. számú szoba) megtartandó árverés határidejéül 1940. évi október hó 30-án délelőtt 11 óráját tűzöm ki. A kikiáltási árat 200 pengőben állapítom meg. A bizottság a trágya rakást a kikiáltási áron alul el nem adhatja. Az árverelő tartoznak az árverési vételárat az árverést vezető közigazgatási tanácsnok kezéhez azonnal kifizetni, a trágyát pedig 15 nap alatt elszállítani.

Sátoraljaujhely, 1940. évi október hó 24 én.

Dr. Váró Indár s. k.
polgármester.

H
Kivirágzo
az „Októ

Érdeke
el szerkes
uriasszon
„Október
lakós ke
a külden
papirba
lilla orgo
levélben,
rágzott
„Október
mondunk
küldemél
gona sa
nál fag
után nap
ajándék

— Re
zés. A b
Barna m.
zót a sator
ról a bud
helyezte á
tikar rend
értékes ta
Barna s. f
lyére a b
tányságról
kir. s. fo
belügymin

— A
ügyminisz
m. kir.
országos
pusztai g
gyarmati

— Ki
niszter a
oltóság k
Tóth Istvá
és járási
nyug. ig
tüzoltás
át kifejte
jutalmazá
adomány
— El
és kiker
eljegyzte
dr. Amb
itélőtábla
Aranka l

IGM
mi

— N
virág m
ujhelyi
Mindsze
és a köz
teni fog
részére.
radhatat
nyékos
gondozó
azokat,
ben nyu
szánt vi
a gyűjté
mára.

— A
gyár ler
adomány
részére.

HIREK

Kivirágzott az orgona az „Október 11” utcában

Érdekes küldeményt juttatott el szerkesztőségünkbe egy ujhelyi uriaszony. Kudlicska Károlyné „Október 11” utca 63. számú lakos kedves sorokat is csatolt a küldeményhez — egy selyem papírba csomagolt gyönyörű fűrt lila orgonához. Azt olvassuk a levélben, hogy októberben kivirágzott ismét az orgona az „Október 11” utcában. Ezuton mondunk köszönetet a kedves küldeményért. Itt virul az orgona szerkesztőségi asztalunknál fagyos tavasz, esős nyár után napsugaras őszi aranyos ajándékként.

— **Rendőrtiszti áthelyezés.** A belügyminiszter dr. Cseh Barna m. kir. rendőr s. fogalmazót a sátoraljaujhelyi kapitányságról a budapesti főkapitánysághoz helyezte át. Az ujhelyi rendőrtisztikar rendkívül rokonszenves és értékes tagja távozik el dr. Cseh Barna s. fogalmazóval, akinek helyére a budapesti VI. ker. kapitányságról dr. Bezemek József m. kir. s. fogalmazót helyezte át a belügyminiszter.

— **Áthelyezés.** Az igazságügyminiszter ifj. Engelberth Rezső m. kir. gazd. gyakornokot az országos büntetőintézetek állampozítai gazdaságából a balassagyarmati gazdaságába helyezte át.

— **Kitüntetés.** A belügyminiszter a szerencsi önkéntes tűzoltóság kötelékébe tartozó Bábonyi Tóth István volt tűzoltóparancsnok és járási tűzrendészeti felügyelő, nyug. igazgató-tanító részére a tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított Diszermet adományozta.

— **Eljegyzés.** Tapolylucskai és kükemezei vitéz Bánó Lehel eljegyezte sédeni Ambrózy Arít, dr. Ambrózy Ágoston budapesti ítéltáblai bíró és neje Ferenczy Aranka leányát.

IGMÁNDI KESERŰVÍZ minősége egyedül

— **Mindenszentek napi virágmegváltás.** A sátoralja ujhelyi szegénygondozó nővérek Mindenszentek napján a templomok és a köztemető környékén gyűjteni fognak az ujhelyi szegények részére. Az ujhelyi szegények fáradhatatlan istápolói, az élet árnyékos oldalán élő nincstelének gondozó nővérei ezuton kéri azokat, akiknek szerettei idegenben nyugszanak, hogy a sirjaikra szánt virágok árát adományozzák a gyűjtés során a szegények számára.

— **Adomány.** A Dréher sör-gyár lerakata 16 kg. színes babot adományozott a városi népkonyha részére.

November végére várható a Máv. új menetrendje

Az államvasutak az idén a rendkívüli viszonyok gátló körülményei miatt nem tudta a nemzetközi szokásoknak megfelelően a téli menetrendet október 5-én életbeléptetni.

Az új menetrend összeállításának munkálatai már előrehaladott állapotban vannak és azok a felszabadult területek lakossága részére is kedvező összeköttetést biztosítanak.

A szokásos nagyarányú őszi szállítási lebonyolítása után, ha

kellő számú vontató eszköz rendelkezésre fog állni, mint értesülünk november végén életbe lép az új menetrend.

Sátoralja ujhelyi viszonylatban ugy Budapest, mint Csap felé kedvező járatok fogják szolgálni az utazó közönség érdekeit, de nagymértékben megjavul a Sátoralja ujhely és Kassa közötti közlekedés is és az utasok kívánságának megfelelően gondoskodik az új menetrend a Kassa—Sátoralja ujhely—Kárpátalja relációról is.

Balszerencsés küzdelemben első vereségét szenvedte el a Máv-Sac

A vasárnapi rangadó mérkőzésen 2:1 arányú vereséget szenvedett az eddig pontvesztés nélkül a bajnoki tabella első helyezettjeként álló Máv-Sac csapata. A mérkőzés elején öngólt vétett az ujhelyi együttes és a balszerencsétől lehangolt együttes nem tudta a gyors percesiek győzelmét megakadályozni. A második félidőben ugyan erős ostrom alá fogták az ellenfél kapuját, de még döntetlent sem tudtak kiharcolni az erősen védkező vendégcsapat ellen.

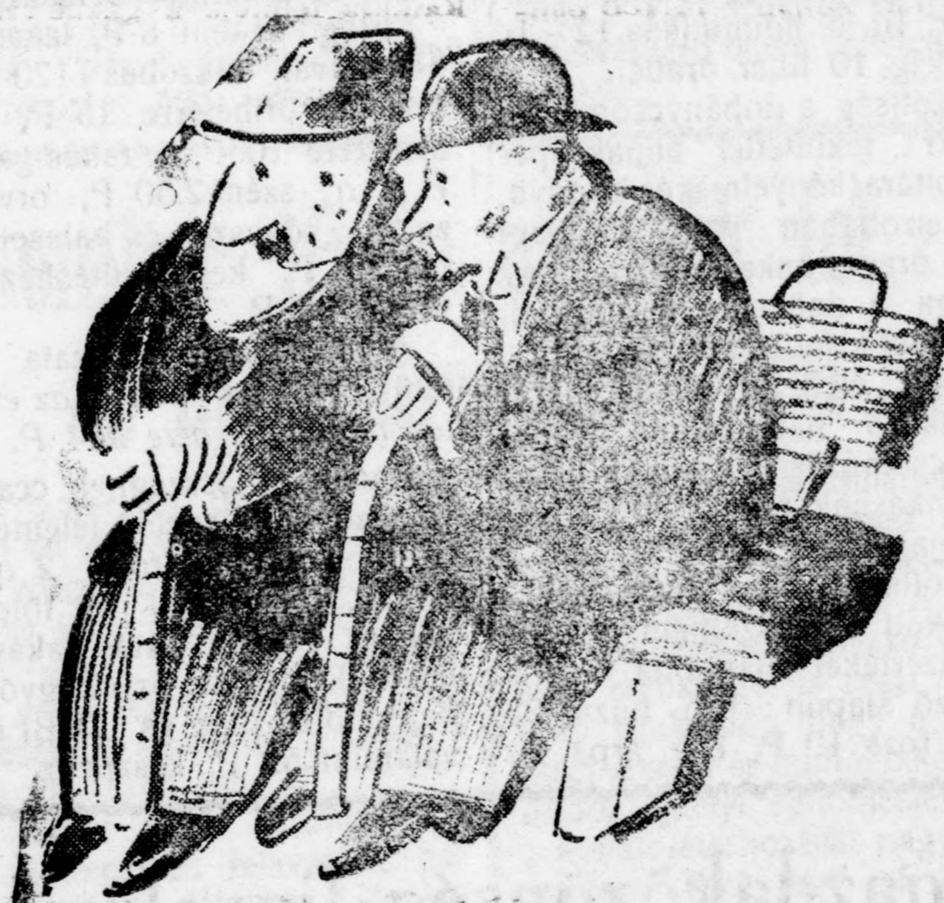
Győzelemmel is felérő döntetlen eredményt ért el a Miskolcon játszó ifjúsági csapat. Az MVSC ellen 3:3 gólarányú eredményt lelkes

és szép játékkal szerezték meg a derék ifjúságiak, akik közül ezuttal Esztergomi, Kota és Hradil játékát kell kiemelnünk.

Vasárnap a Máv Sac nak ismét nehéz küzdelemre van kilátása. Idegenben az ózdi ÖVTK ellen játsza bajnoki mérkőzését és a még el nem foszlott bajnoki remények pontszerző küzdelemre fogják sarkalni a piros-sárgák csapatát.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyház II-ik udvar első emelet.

*- Voltam szemorvosnál.
Szemüvegét nem írt -
Krypton lámpát ajánlott!*

Kiméli a szemét a Tungstram Krypton lámpa — és kevesebb áramot is fogyaszt!

Rapható: PAVLOVITS EMIL
rádió szaküzlet Sátoralja ujhely, Rákóczi-utca 5. szám.

Kinevezések a vármegye házában

A belügyminiszter dr. Andor László közigazgatási gyakornokot árvaszéki ülnökké, dr. Garas István tb. szolgabíróvá vármegyei aljegyzővé és dr. Fáy Ödön közig. gyakornok, alispáni titkárt szolgabíróvá nevezte ki.

Több évi gyakorlattal rendelkező érdemes tisztviselők a kinevezettek és így a hír széles körben keltett örömet és meglepődést.

Tüzelőanyag eladás

F. hó 7-től, hétfőtől kezdődőleg

fát és szenet

árusít nagyban és kicsinyben, 50 kg.-nál nagyobb mennyiséget

házhoz szállít:

KALNÁSI JÓZSEF

szén és fakereskedő

Sátoralja ujhely, Bajza-utca 37. sz.

— **Javítják a szőlőskel hidat — Alsóbereckin át lehet Csap felé közlekedni.** A Sátoralja ujhelyről Csap felé vezető országúton a Bodrogot áthidaló szőlőskel fahid alapos javításra szorult, s ezért az állam-építészeti hivatal a hid javítási munkálatait megkezdte. A mintegy három hetet igénylő munkálatok tartama alatt a közúti közlekedés csak az Alsóbereckin át vezető kerülő útvonalon bonyolódik le.

— **Köszönetnyilvánítás.** A Széll Józsefné Gyermekotthon ezuton is mélyeség hálával fejezi ki köszönetét nagynevű alapítójának Széll Józsefné ökegyelmességének 252 P pénzbeli adományáért, mely összeget azon célból küldötte, hogy a benlakó gyermekek részére télikabátok beszerzését lehetővé tegye. Ezen küldeménnyel tudta csak megvalósítani a Gyermekotthon, hogy benlakóik 10 éves vékony, elhordott flanell kabátkaikat, új, meleg, bélelt felöltőkkel cserélhette fel. A szegény kis árvák forró hálája száll a melegelektü alapítóhoz.

MÁV. HIVATALOS

MENETJEGYIRODA

SÁTORALJAUJHELYI FIÓKJA

a Nemzeti Hitelintézet R. T. helyiségében

(Horthy Miklós-tér 6. szám.)

Nyitva:

Hétköznapokon 8 órától 13 óráig és 15 órától 17 óra 30 percig, szombaton 8 órától 13 ó. 30 percig.

HIREK

Kivirágzott az orgona az „Október 11” utcában

Érdekes küldeményt juttatott el szerkesztőségünkbe egy ujhelyi uriaszony. Kudlicska Károlyné „Október 11” utca 63. számú lakós kedves sorokat is csatolt a küldeményhez — egy selyem papírba csomagolt gyönyörű fűrt lila orgonához. Azt olvassuk a levélben, hogy októberben kivirágzott ismét az orgona az „Október 11” utcában. Ezuton mondunk köszönetet a kedves küldeményért. Itt virul az orgona szerkesztőségi asztalunknál fagyos tavasz, esős nyár után napsugaras őszi aranyos ajándékként.

— Rendőrtiszti áthelyezés. A belügyminiszter dr. Cseh Barna m. kir. rendőr s. fogalmazót a sátoraljaujhelyi kapitányságról a budapesti főkapitánysághoz helyezte át. Az ujhelyi rendőrtisztikar rendkívül rokonszenves és értékes tagja távozik el dr. Cseh Barna s. fogalmazóval, akinek helyére a budapesti VI. ker. kapitányságról dr. Bezemek József m. kir. s. fogalmazót helyezte át a belügyminiszter.

— Áthelyezés. Az igazságügyminiszter ifj. Engelberth Rezső m. kir. gazd. gyakornokot az országos büntetőintézetek állampusztai gazdaságából a balassagyarmati gazdaságába helyezte át.

— Kitüntetés. A belügyminiszter a szerencsi önkéntes tűzoltóság kötelékébe tartozó Bábonyi Tóth István volt tűzoltóparancsnok és járási tűzrendészeti felügyelő, nyug. igazgató-tanító részére a tűzoltás és mentés terén 25 éven át kifejtett érdemes tevékenység jutalmazására alapított Diszermet adományozta.

— Eljegyzés. Tapolylucskai és kükemezei vitéz Bánó Lehel eljegyezte sédeni Ambrózy Arit, dr. Ambrózy Agoston budapesti ítélőtáblai bíró és neje Ferenczy Aranka leányát.

IGMÁNDI KESERŰVÍZ minősége egyedül

— Mindenszentek napi virágmegváltás. A sátoralja ujhelyi szegénygondozó nővérek Mindenszentek napján a templomok és a köztemető környékén gyűjteni fognak az ujhelyi szegények részére. Az ujhelyi szegények fáradhatatlan istápolói, az élet árnyékos oldalán élő nincstelének gondozó nővérei ezuton kérik azokat, akiknek szerettei idegenben nyugszanak, hogy a sirjaikra szánt virágok árát adományozzák a gyűjtés során a szegények számára.

— Adomány. A Dréher sör-gyár lerakata 16 kg. színes babot adományozott a városi népkönyha részére.

November végére várható a Máv. új menetrendje

Az államvasutak az idén a rendkívüli viszonyok gátló körülményei miatt nem tudta a nemzetközi szokásoknak megfelelően a téli menetrendet október 5-én életbeléptetni.

Az új menetrend összeállításának munkálatai már előrehaladt állapotban vannak és azok a felszabadult területek lakossága részére is kedvező összeköttetést biztosítanak.

A szokásos nagyarányú őszi szállítási lebonyolítása után, ha

kellő számú vontató eszköz rendelkezésre fog állni, mint értesülünk november végén életbe lép az új menetrend.

Sátoralja ujhelyi viszonylatban úgy Budapest, mint Csap felé kedvező járatok fogják szolgálni az utazó közönség érdekeit, de nagymértékben megjavul a Sátoralja ujhely és Kassa közötti közlekedés is és az utasok kívánságának megfelelően gondoskodik az új menetrend a Kassa—Sátoralja ujhely—Kárpátalja relációról is.

Balszerencsés küzdelemben első vereségét szenvedte el a Máv-Sac

A vasárnapi rangadó mérkőzésen 2:1 arányú vereséget szenvedett az eddig pontvesztés nélkül a bajnoki tabella első helyezettjeként álló Máv-Sac csapata. A mérkőzés elején öngólt vétett az ujhelyi együttes és a balszerencsétől lehangolt együttes nem tudta a gyors pereseciek győzelmét megakadályozni. A második félidőben ugyan erős ostrom alá fogták az ellenfél kapuját, de még döntetlent sem tudtak kiharcolni az erősen védkező vendégcsapat ellen.

Győzelemmel is felérő döntetlen eredményt ért el a Miskolcon játszó ifjúsági csapat. Az MVSC ellen 3:3 gólarányú eredményt lelkes

és szép játékkal szerezték meg a derék ifjúságiak, akik közül ezuttal Esztergomi, Kota és Hradil játékát kell kiemelnünk.

Vasárnap a Máv Sac nak ismét nehéz küzdelemre van kilátása. Idegenben az őzdi ÖVTK ellen játsza bajnoki mérkőzését és a még el nem foszlott bajnoki remények pontszerző küzdelemre fogják sarkalni a piros-sárgák csapatát.

Nyomdahelyiségünk

Vármegyház II-ik udvar első emelet.

*— Voltam szemorvosnál.
Szemüveget nem írt —
Krypton lámpát ajánlott!*

Kiméli a szemét a Tungstram Krypton lámpa — és kevesebb áramot is fogyaszt!

Rapható: PAVLOVITS EMIL
rádió szaküzlet Sátoralja ujhely, Rákóczi-utca 5. szám.

Kinevezések a vármegye házában

A belügyminiszter dr. Andor László közigazgatási gyakornokot árvaszéki ülnökké, dr. Garas István tb. szolgabíróvá vármegyei aljegyzővé és dr. Fáy Ödön közig. gyakornok, alispáni titkárt szolgabíróvá nevezte ki.

Több évi gyakorlattal rendelkező érdemes tisztviselők a kinevezettek és így a hir széles körben keltett örömet és meglepedést.

Tüzelőanyag eladás

F. hó 7-től, hétfőtől kezdődőleg

fát és szenet

árúrt nagyban és kicsinyben, 50 kg.-nál nagyobb mennyiséget

házhoz szállít:

KÁLNÁSI JÓZSEF

szén és fakereskedő

Sátoralja ujhely, Bajza-utca 37. sz.

— Javítják a szőlőskei hidat — Alsóbereckin át lehet Csap felé közlekedni. A Sátoralja ujhelyről Csap felé vezető országúton a Bodrogot áthidaló szőlőskei fahid alapos javításra szorult, s ezért az állam-építészeti hivatal a hid javítási munkálatait megkezdte. A mintegy három hetet igénylő munkálatok tartama alatt a közúti közlekedés csak az Alsóbereckin át vezető kerülő útvonalon bonyolódik le.

— Köszönetnyilvánítás. A Széll Józsefné Gyermekotthon ezuton is mélyszégyen hálával fejezi ki köszönetét nagynevű alapítójának Széll Józsefné ökegyelmességének 252 P pénzbeli adományáért, mely összeget azon célból küldötte, hogy a benlakó gyermekek részére télikabátok beszerzését lehetővé tegye. Ezen küldeménytel tudta csak megvalósítani a Gyermekotthon, hogy benlakóik 10 éves vékony, elhordott flanel kabátjait, új, meleg, bélelt felöltőkkel cserélhette fel. A szegény kis árvák forró hálája száll a meleglétkü alapítóhoz.

MÁV. HIVATALOS MENETJEGYIRODA

SÁTORALJAUJHELYI FIÓKJA
a Nemzeti Hitelintézet R. T.
helyiségében

(Horthy Miklós-tér 6. szám.)

Nyitva:

Hétköznapokon 8 órától 13 óráig és 15 órától 17 óra 30 percig, szombaton 8 órától 13 ó. 30 percig.

Szappanfőzés lugkó nélkül

Tekintettel a lugkóoldattal történt igen sok súlyos és halálos kimenetelű balesetre, a lugkó kiszolgáltatását miniszteri rendelet megtiltotta. Az ország orvostársadalma már évtizedek óta szorgalmazta ennek a rendeletnek kibocsátását, de sok más érdek érvényesülése miatt mindeddig ez nem történt meg. Minden a lugkó használatára vonatkozó felvilágosítás, propaganda hasztalan volt. Megtörtént, hogy nem nagy időközben egy családnak több tagja ivott viz helyett kikészített lugkóoldatot, sőt az az eset is előfordult, hogy a már elszennvedett lugmérgezés után ugyanaz a gyermek ivott nem sok idő múlva másodszor is lugkóoldatot. Az esetleges gyógyulás sohasem volt teljes, sőt az egész életre visszamaradó nyelvécsőszűkület, gyomorzsugorodás volt a lugmérgezés leggyakoribb következménye a lugmarás okozta sérülések hegyes összehuzódása folytán.

Mint ahogy a mai nagy szappanhiány miatt a szappan házi előállítására mégis csak szükség lehet, a lugkó nélküli szappanfőzés módját a következő leírásban ismertetjük:

Mérjük le mérleggen pontosan a szappanfőzésre szánt zsiradék súlyát, mert minden további munkánk ehhez fog igazodni, enélkül a szappanfőzés nem sikerül.

Vásároljunk annyiszor 30 deka jóminőségű égetett meszet és annyiszor 42 deka ammoniákszódát, ahány kiló zsirából szappant akarunk főzni. Ha ammoniákszóda nem kapható, akkor helyette kristálysódát vehetünk. A kristálysódából 1 kiló 12 deka szükséges minden kiló zsiradékra, amelyet a szappanfőzésre akarunk felhasználni.

Vegyünk elő egy elég nagy üstöt, amelyet mosásnál is szoktunk használni, az üst belsejét gondosan tisztítsuk ki, szódával suroljuk ki. Ha rézüstöt használunk, akkor különös gondot kell megfizetni a rézszódától (grünspan) és úgy suroljuk ki, hogy fényes legyen. Az üst olyan nagy legyen, hogy a zsiradék minden kilogrammjára legalább 6-7 liter víz férhessen bele.

Készítsük el a szappanfőző folyadékot a következőképpen: a kitisztított üstbe annyiszor öt liter vizet öntünk, ahány kiló zsirunk van. A vízbe beleszórjuk a megvevett szódát és kavargatással feloldjuk. Közben az égetett meszet valamilyen tiszta edényben (bádogedény, vasfazék, esetleg fa-sajtár) megoltjuk óvatosan, vigyázva arra, hogy a szemünkbe ne freccsenjen. A meszt oltását úgy végezzük, hogy annyiszor egy deciliter vízzel lelocsoljuk, ahányszor 10 deka égetett meszet kell a fenti számítás szerint felhasználnunk. (Vagyis ha 90 deka meszet fogunk elhasználni, akkor 9 deciliter vízzel.) Mikor a meszt megoltoduk, forró lesz, gőzölgő és porrá szétesik. Ezt a megoltott meszet azután óvatosan beleszórjuk az üstben lévő szódás vízbe és az üstöt melegíteni kezdjük. Mikor az üstben lévő folyadék éppen forrni kezd, vagyis kis buborékokat lök fel, akkor csendesen, gyengébb tűz mellett folytatjuk a forralást még egy negyedóráig. Ezután a tüzet eloljuk és az üstben keletkezett fehér port leülepedni, a fo-

lyadékot feltisztulni hagyjuk. Cél szerű az ülepedés alatt az üstöt fedővel befedni, de ha nincs fedőnk, a befedés nem okvetlenül szükséges. Fontos az, hogy az üst tartalmát ne keverjük, ne rázzuk, hanem hagyjuk magára körülbelül egy óráig, vagy amíg a fehér por az üst fenekén összegyűl és felette a folyadék teljesen tiszta marad.

Az ülepedés befejezése után nagy merőkanállal óvatosan leszedjük a folyadék tiszta részét. Ez a kész szappanfőző folyadék, amelyet egy külön edényben gyűjtünk össze. Fontos, hogy a folya-

dék leszedésénél minél kevesebb fehér por keveredjen hozzá. Ha a merőkanállal a port felkevertük volna, úgy néhány percig megint hagyjuk ülepedni és csak azután folytatjuk tovább a leszedést. Esetleges ferdére állítjuk az üstöt, így a folyadék jobban leszedhető. Ügyeljünk arra, hogy ez a szappanfőző folyadék ne kerüljön se a testünkre (főleg arcunkra), se a ruhánkra és hogy ahhoz gyermek hozzá ne férhessen. Ha a folyadékot leszedtük, az üstben maradt sűrű pépes maradékot öntsük ki olyan helyre, ahol az sem emberben (gyermekben), sem állatban, sem pedig növényzetben kárt nem okozhat. Ezt a maradékot semmire sem lehet felhasználni.

Folyt. köv.

964 Pengő Zemplénavármegyében az éves cseléd minimális bére

A zemplénavármegyei gazdasági munkabérmegállapító bizottság dr. Nagy Ferenc elnökletével tartotta meg ülését.

A munkabérmegállapító bizottság november és december hónapokra a következő minimális napszámbekezdéseket állapította meg:

I. o. férfimunkás 20-55 éves korig 25 fillér, II. o. férfimunkás 16-20 éves korig és 56 évtől 20 fillér, férfimunkás 14-16 éves korig órabér 16 fillér, 12-14 éves korig órabér 10 fillér. I. o. női munkás 17-50 éves korig órabér 20 fillér. II. o. nőimunkás 14-17 éves korig és 50 évtől 16 fillér. III. o. nőimunkás 12-14 éves korig 10 fillér órabér.

A bizottság a dohánycsomózási munkákra tekintettel annak speciális voltára (kényelmes és könnyű, meleg szobában való, de napi 14-16 órai munka) és arra, hogy azt maga a dohánykertész fizeti, aki szintén kisebb munkás ember, az órabért elejtette és napibérül a következő határozatot hozta: Dohánycsomózási napszámbekezdés: Férfimunkásnak napi 2.20 P. Női munkásnak napi 1.80 P.

A bizottság ezután a vármegyében szokott természetbeni juttatások pénzértékét állapította meg a következő alapon: 1 q. buza, 22 P, 1 q. rozs 19 P, 1 q. árpa 20

P, 1 kg. só —.40 P, 1 kg. bab —.50 P, 1 kg. szalonna 2.40 P, 1 l. eket —.46 P, 1 l. tej —.16 P, 1 l. petróleum —.58 P, 1 villanylámpa évi 30 P, 1 pár bakancs 20 P, 1 pár csizma 30 P, 1 rend téli ruha 100 P, 1 rend nyári ruha 20 P, 1 tehéntartás és a borju választásig (legelő, pásztor, bika, ingyen lépfene elleni oltás, 10 q. széna, 10 q. takarmány szalma, alomszalma és pelyva alapulvétele mellett) 150 P, 1 nővendékmárha 75 P, sertéstartás 1 évig szaporulatával 50 P, föld megszántva uradalmi igával bevéve és a termés betakarítva 100 □-szögölenként 8 P, lakás külön konyhával 1 szobás 120 P, keményfa ürméterre 15 P, puhafa ürméterre 10 P, 1 rakás galyfa 12 P, 1 q. szén 2.50 P, orvosi kezelés, gyógyszer és balesetbiztosítás 30 P, kenyérsütéshez külön tűzélő 35 P.

A bizottság határozata szerint fenti értékelés mellett az éves cseléd minimális bére 964 P.

Ennek az összegnek cca a következő konvenció felel meg: 6 q. buza, 8 q. rozs, 2 q. árpa, 24 kg. só, 1500 □ öl föld, 1 tehén és 1 koca tartás, lakás, 6 ürméter keményfa, orvos, gyógyszer, balesetbiztosítás és OMBI járulék, valamint 52 P. készpénz.

A gazdaközönség figyelmébe!

A búzának, rozsának, kétszeresnek és a zabnak forgalomba hozataláról szóló 5430/1940. M. E. sz. rendelet 1. szakaszának (1) bekezdése értelmében a rendelet hatálybalépésének napjától búzát, rozst, kétszerest, zabot, továbbadás céljaira csak a Futura és azok bizományosai, valamint azok a kereskedők vásárolhatnak, akik erre jogosítványt kapnak.

A miskolci mezőgazdasági kamara ezután is felhívja a gazdaközönség figyelmét arra, hogy az idézett kormányrendelet nem zárja ki azt, hogy az őstermelők saját házi szükségletük fedezésére, beleértve a mezőgazdasági munkások és cselédek gabona járandóságának fedezésére szükséges gabona mennyiségét is, vagy a gazdasági üzem szükségleteinek biztosítására

pl. vetőmag céljára, terménybér megfizetésére az említett terményeket megvásárolhassák, illetve eladhassák.

A sátoraljaujhelyi Levente Egyesület elnökétől.

MEGHÍVÓ

A sátoraljaujhelyi Levente Egyesület t. Tagjait a Városháza üléstermében 1940. évi november hó 11. napján (hétfőn) délután 5 órakor megtartandó

rendkívüli közgyűlésre tisztelettel meghívom.

Sátoraljaujhely, 1940. okt. 24.

Harasztos Gyula s. k. Levente Egyesület elnöke.

A közgyűlés tárgya: Általános tisztújítás. 1968.

Ritúnó a mozi műsora

Szilágyi Szabó Eszter a magyar filmjátszás új nagy felfedezettje játsza a legnagyobb filmsikernek, a „Mária két éjszakája“ című kényes témájú filmdrámának fő szerepét. A rendkívül érdekes és értékes művésznőn kívül Uray Tivadar és Csontos Gyula alakítása jelent nem mindennapi élményt a csak 16 éven felüliek részéről megtekinthető és péntek, szombat, vasárnap és hétfőn bemutatásra kerülő magyar filmeknek. Kísérő műsorként Ufa és Magyar Világhíradókat játszik a mozi.

Kedden és szerdán Marlene Dietrich Újhely régen látott kedvence főszereplésével az „Aszszonylázadás“ című pompás film megy a Bankszínház és Fox Világhíradó kísérelő műsorról.

Csütörtök és pénteken ismét magyar film, az „Isten tenyerén“ van műsoron. Budapest télen című kulturfilm és Luce Világhíradó a kísérelő műsor.

Megnyilt a Nemzeti Hitelintézet Rt. zálogháza

SÁTORALJAUJHELY Horthy Miklós-tér 6 sz. alatt. Arany, ezüst, ékszerek, drágakövek és egyéb ingóságokra kölcsönt folyósít

787/1940. vh. sz.

Árverési hirdetés.

Dr. Szöllös Sándor ügyvéd által képviselt Faludi és Társa vill. és műszaki cikk ker. javára 199 P. tőke és több követelés járulékaik erejéig, amennyiben a követelésre időközben részletfizetés történt, annak beszámításával, a budapesti közp. kir. járásbíróóság 1940. évi 106.260. sz. végzésével elrendelt kielégítési végrehajtás folytán végrehajtást szenvedőtől 1940. évi július hó 1-én felülfoglalt 1992 P re becsült ingóságokra a királyhalmeci kir. járásbíróóság Pk. 11.110/1940. sz. végzésével az árverés elrendeltét, annak végrehajtást szenvedő lakásán, üzletében: Királyhalmecen leendő megtartására határidőül 1940. évi november hó 4 napjának d. e. 9 órája tűzetik ki, amikor a bíróság lefoglalt butorok, varrógépek, rádiók, kerékpárok s egyéb ingóságokat a legtöbbet ígérőnek — de legalább a becsár 2/3 részéért — készpénzfizetés mellett el fogom adni, még akkor is, ha a bejelentő fél a helyszínen nem jelenne meg, ha csak ellenkező kívánságot írásban nem nyilvánít. Királyhalmec, 1940. okt. 8.

Udvarhelyi Béla sk. 1970 kir. bir. végrehajtó.

ZEMPLEN

POLITIKAI HETILAP

Megjelenik szombaton délelőtt. Előfizetési ár: negyedévre 1-20 P, félévre 2-40 P, egész évre 4-80 P. Felelős szerkesztő: dr. Bogay Kálmán. Felelős kiadó: Balla János Kiadó: Zemplén Könyvnyomda és Lapkiadó Rt.